

Kanta-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman luonnoksesta annettava lausunto

556/00.04.00/2020

KH 09.11.2020 § 278

Valmistelija Kaupunginsihteeri

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri on 7.10.2020 pyytänyt jäsenkunnilta lausuntoa Kanta-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaan. Terveystoimintolain 34 § edellyttää valtuustokausittain laadittavaksi alueellisen terveydenhuollon järjestämissuunnitelman, jossa sovitaan samaan sairaanhoitopiiriin kuntayhtymään kuuluvien kuntien välisestä ja kuntien ja sairaanhoitopiiriin välisestä yhteistyöstä, terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä koskevista tavoitteista ja vastuutahoista, terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä, tiettyjen erikseen määriteltyjen palvelujen, kuten päivystyksen järjestämisestä, sekä tarvittavasta yhteistyöstä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalihuollon, lääkehuollon ja muiden toimijoiden kesken. Suunnitelma on hyväksyttävä sairaanhoitopiiriin kuntayhtymässä.

Kansallinen sote-valmistelu on viivittänyt järjestämissuunnitelman päivittämistä. Viimeisin Kanta-Hämeen terveydenhuollon järjestämissuunnitelma hyväksyttiin Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiriin kuntayhtymän valtuuston kokouksessa 12.12.2012. Koska nykyinen valtuustokausi päättyy jo vuonna 2021 ja koska sote-uudistuksen valmistelu on käynnissä, tässä päivitettyssä suunnitelmassa sovitaan yhteistyön keskeisistä linjauksista vuoteen 2025 asti. Kuntien ja kuntayhtymän on yhdessä arvioitava suunnitelman toteutumista vuosittain sekä tehtävä siihen tarvittaessa muutokset.

Lakisääteistä terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaa on nyt laajennettu kattamaan myös keskeisiä sosiaalihuollon palveluja. Lait eivät velvoita kuntia laatimaan sosiaalipalveluista järjestämissuunnitelmaa, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman laatiminen yhdessä on tärkeää integraation edistämiseksi ja palveluiden asiakaslähtöisyyden kehittämiseksi.

Järjestämissuunnitelmassa on kuvattu väestön hyvinvoinnin tila ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristö sekä sosiaali- ja terveystoimintojen rahoittamisen tilannetta Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiriin alueella. Palveluiden järjestäminen -osuudessa esitellään alla näkyvät palvelukokonaisuudet:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
Terveystoimintolain ja sosiaalihuollon yhteistyö ja kehittäminen
Erikoissairaanhoidon palvelut
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
Ikäihmisten palvelut

Vammaisten palvelut
Kuntoutukselliset palvelut
Tukipalveluyhteistyö

Kunkin palvelukokonaisuuden osalta on esitelty palveluiden nykytilanne, palveluihin kohdistuvat mahdolliset valtakunnalliset hankkeet ja muut kehittämistarpeet. Näistä on johdettu Kanta-Hämeessä toteutettavat ja suunnitelmaan kirjatut kehittämistoimenpiteet. Palvelukokonaisuuskohtaiset toimenpiteet ja mittarit ovat kunkin tekstiosuuden lopussa taulukoituina. Tämän lisäksi suunnitelmassa on kattavasti kuvattu henkilöstön saatavuuteen ja eläköitymiseen liittyviä haasteita.

Kanta-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman luonnos päivitetään lausuntojen saavuttua. Tämän jälkeen sen käsittelee ja hyväksyy terveydenhuollon järjestämissuunnitelman osalta sairaanhoitopiirin kuntayhtymän valtuusto. Muilta kuin lakisääteisiltä osin asiakirja hyväksytään järjestämisvastuullisissa organisaatioissa, kunnissa ja kuntayhtymissä.

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän yhtymähallituksen ehdotetaan kokouksessaan hyväksyvän järjestämissuunnitelman ja ehdottavan suunnitelmaan seuraavia lisäyksiä:

”1. Sosiaali- ja terveystalouden rahoitus on olennainen osa järjestämissuunnitelmaa. Luonnoksen sivuilla 10–12 käsitellään aihetta yleisellä tasolla sekä muutamia yksityiskohtia esille tuoden. Luonnoksessa tuodaan esille mm. kuntatalouden heikko tila ja kerrotaan joidenkin palvelujen kustannuskehityksestä ylimalkaisesti. Jotta mainitut tiedot osataan suhteuttaa kokonaisuuteen, olisi esimerkiksi liitetiedoissa hyvä esittää mainituista asioista tilastotietoja. Järjestämissuunnitelmassa olisi hyvä esittää sote-palvelujen mennyttä kustannuskehitystä ja suhteuttaa se kokonaisvaltaisemmin kuntien taloudelliseen tilanteeseen tällä hetkellä ja ehkä jopa arvioida tulevia vuosia. Toistaiseksi luonnoksessa esitetyt tilastotiedot ovat liian sattumanvaraisia antaakseen lukijalle mahdollisuuden ymmärtää rahoituksen kokonaistilannetta.

2. Aikuissosiaalityön osuus järjestämissuunnitelmassa jää niukaksi. Aikuissosiaalityötä käsitellään kyllä kuntoutuksen näkökulmasta, mutta selkää omaa kappaletta siitä ei ole. Esim. kotouttamistyön haasteet ja maakunnallisesti kilpailutetut asumispalvelut olisi hyvä nostaa esiin.

3. Päivystyksellisten palveluiden osalta kuvataan mahdollisuutta kehittää erilaisia palveluita vanhusväestön hoidon tarpeen arvioon ja hoidon aloittamiseen kotona tai palveluyksikössä ilman erillistä käyntiä päivystysklinikassa (mobiiliyksikkö, etäpalvelu tai muu vastaava). Ehdotamme, että suunnitelmat koskisivat kaikkia ikäryhmiä, josta esimerkkinä Päijät-Hämeen EVA-yksikkö.

4. Lausunnossa sivutaan lyhyesti järjestöyhteistyötä mutta yhteistyö yksityisten palveluntuottajien kanssa esimerkiksi palvelusetelin muodossa tulisi myös nostaa esiin.

5. Erikoissairaanhoidon palvelujen tuottaminen jatkossakin lähipalveluna on ensiarvoisen tärkeää. Forssan sairaalassa tarjotaan tällä hetkellä erikoissairaanhoidon avopalveluja, jotka vastaavat hyvin väestön palvelujen tarvetta.”

Kaupungin on tarkoitus ehdottaa suunnitelmaan samoja lisäyksiä, joita Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä ehdottaa.

Sairaanhoitopiirin lausuntopyyntö ja järjestämissuunnitelman luonnos ovat nähtävinä kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirille seuraavan kaupungin lausunnon:

Forssan kaupunki ehdottaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaan seuraavia lisäyksiä:

1. Sosiaali- ja terveystalouden rahoitus on olennainen osa järjestämissuunnitelmaa. Luonnoksen sivuilla 10–12 käsitellään aihetta yleisesti sekä muutamia yksityiskohtia esille tuoden. Luonnoksessa tuodaan esille mm. kuntatalouden heikko tila, ja kerrotaan joidenkin palvelujen kustannuskehityksestä ylimalkaisesti. Jotta mainitut tiedot osataan suhteuttaa kokonaisuuteen, olisi esimerkiksi liitetiedoissa hyvä esittää mainituista asioista tilastotietoja. Järjestämissuunnitelmassa olisi hyvä esittää sote-palvelujen mennyttä kustannuskehitystä ja suhteuttaa se kokonaisvaltaisesti kuntien tämänhetkiseen taloudelliseen tilanteeseen sekä ehkä jopa arvioida tulevia vuosia. Toistaiseksi luonnoksessa esitetyt tilastotiedot ovat liian sattumanvaraisia antaakseen lukijalle mahdollisuuden ymmärtää rahoituksen kokonaistilannetta.

2. Aikuissosiaalityön osuus järjestämissuunnitelmassa jää niukaksi. Aikuissosiaalityötä käsitellään kyllä kuntoutuksen näkökulmasta, mutta selkeää omaa kappaletta siitä ei ole. Esim. kotouttamistyön haasteet ja maakunnallisesti kilpailutetut asumispalvelut olisi hyvä nostaa esiin.

3. Päivystyksellisten palveluiden osalta kuvataan mahdollisuutta kehittää erilaisia palveluita vanhusväestön hoidon tarpeen arviointiin ja hoidon aloittamiseen kotona tai palveluyksikössä ilman erillistä käyntiä päivystysklinikassa (mobiiliyksikkö, etäpalvelu tai muu vastaava). Kaupunki ehdottaa, että suunnitelmat koskisivat kaikkia ikäryhmiä, joista esimerkkinä Päijät-Hämeen EVA-yksikkö.

4. Järjestämissuunnitelmassa sivutaan lyhyesti järjestöyhteistyötä, mutta yhteistyö yksityisten palveluntuottajien kanssa esimerkiksi

palvelusetelin muodossa tulisi myös nostaa esiin.

5. Erikoissairaanhoidon palvelujen tuottaminen jatkossakin lähipalveluna on ensiarvoisen tärkeää. Forssan sairaalassa tarjotaan tällä hetkellä erikoissairaanhoidon avopalveluja, jotka vastaavat hyvin väestön palvelujen tarvetta.

Kaupungilla ei ole järjestämissuunnitelman luonnoksesta muilta osin huomautettavaa.

Käsittely

Keskustelun kuluessa jäsen Ilkka Joenpalo ehdotti kaupunginjohtajan ehdotuksesta poiketen kaupunginhallituksen palauttavan asian uudelleen valmisteltavaksi. Varajäsen Sirkka-Liisa Anttila kannatti Joenpalon ehdotusta. Päätettyään keskustelun ja tiedusteltuaan asiaa puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen olleen asian uudelleen valmisteltavaksi palauttamisesta yksimielinen.

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.